

Toimintasuunnitelma 2020-2021

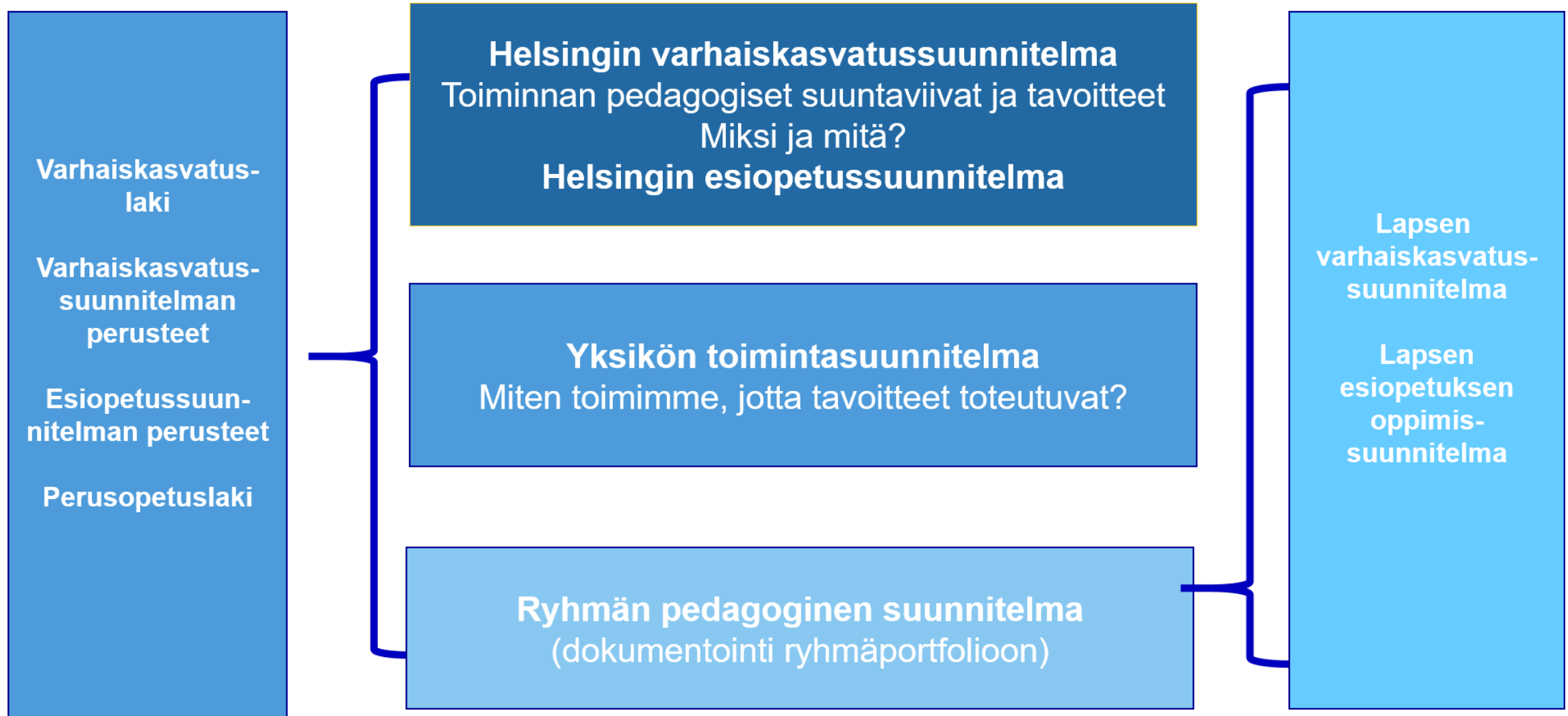
Varhaiskasvatusyksikkö Valkea

Hyväksytty: pvm. ja nimi

161120 Raila Tiainen-Ala-Maunus

Helsinki
Helsingfors

Helsingin varhaiskasvatusta ja esiopetusta määrittävät ja ohjaavat asiakirjat

Toimintasuunnitelma

- Varhaiskasvatusyksiköt laativat vuosittain Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelmassa kuvataan toiminnan järjestämisen pedagogiset periaatteet.
- Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmasta, esiopetussuunnitelmasta ja strategiasta nousevat tavoitteet ohjaavat toimintaa ja suunnitelmaan kirjataan toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Arviointi on systemaattista ja jatkuvaa ja se perustuu niille tavoitteille, joita Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa toiminnalle asetetaan.

Ryhmän pedagoginen suunnitelma – ryhmän toiminnan suunnittelu

- Lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin (Lapsen vasu) kirjatut lasten vahvuuksista ja tarpeista nousevat pedagogiset tavoitteet ja toimenpiteet muodostavat pohjan ryhmän pedagogiselle suunnitelmalle ja toiminnan suunnittelulle.
- Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet huomioiden.
- Esiopetuksessa ryhmän suunnitelman pohjan muodostavat Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmat ja esiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet.

Yksikön toimintakulttuuri

Vuorovaikutus ja osallisuus

- Kohtaamme sensitiivisesti työyhteisön asiakkaat ja jäsenet.
- Hyvät käytöstavat ovat oleellinen osa toimintakulttuuriamme
- Meillä on välittävä ilmapiiri, jossa lapsi on tärkein. Lasta kuunnellaan, aikuinen auttaa ja mahdollistaa kasvamaan ja kehittymään.
- Tunnetaito-opetus painottuu jokaisen ryhmän toiminnassa. Lapset tarvitsevat aikuisen tukea oppiakseen tunnistamaan tunteita. Tämä toimii pohjana itsetunnon kehittymiselle ja vuorovaikutustaitojen omaksumiselle, joita kavereiden kanssa tarvitaan.
- Otamme huomioon vanhempien toiveita ja mielipiteitä. Heitä kuullaan mahdollisuuksien mukaan toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Leikki

- Arvostamme leikkiä ja käytämme sitä pedagogisesti hyödyksi.
- Leikki saa näkyä ja kuulua.
- Leikki tukee lasten vuorovaikutustaitoja.
- Aikuiset tukevat kaikkien lasten leikkiin pääsyä ja varmistavat osallisuuden toteutumisen leikissä.
- Esim. sanoittamalla leikin kulkua.
- Toimintaympäristö on leikkiin kannustava ja sitä muokataan yhdessä lasten kanssa.

Oppiva yhteisö

- Toimimme yhteisönä, jossa lapset ja aikuiset oppivat jatkuvasti toinen toisiltaan.
- Käytämme koko kaupunkia oppimisympäristönä: esim. lähimetsät, kirjasto, jäähalli
- Talossamme toimii myös metsäryhmä.
- Päiväkodin tilat ovat kaikkien ryhmien käytössä.
- Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.
- Oppimisen ilo kasvaa mielekkäässä toiminnassa yhdessä tehden.
- Esiopetusryhmät toimivat yhdessä päivittäin päiväkodin alueella. Toinen esiopetusryhmä toimii leikkipuisto Soihdun ja Paloheinän ala-asteen yhteydessä.

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

- Kunnioitamme ja arvostamme eri kulttuureja. Teemme sen toiminnassa näkyväksi esim. kansainvälisyysviikkoa viettämällä.
- Tutustutaan suomalaiseen kulttuuriperimään sekä muihin lapsille läheisiin kulttuureihin.
- Käytämme kuvia/kirjoja kielen ja muun kehityksen tukemiseen.
- Aikuinen puhuu selkeästi ja ilmeikkäästi arjen eri tilanteissa.

Esiopetuksen toimintakulttuuri:

Vuorovaikutus ja osallisuus

- Vuorovaikutustaidot ja osallisuus korostuvat esiopetuksessa.
- Kauden alussa keskitytään hyvän ilmapiirin ja kaverisuhteiden luomiseen.
- Koko vuoden harjoitellaan tunnetaitoja. Käytössämme on mm. Askeleittain ja Mieli ry:n tunnetaitomateriaaleja.
- Esioppilaiden ajatuksia ja toiveita kuunnellaan. Toivetähtiin kirjataan heidän toiveitaan esiopetusvuodelle.
- LEOPS- keskusteluissa kuullaan sekä lasten että vanhempien toiveita.
- Lapset arvioivat omia vahvuuksiaan.
- Portfolion avulla eskarit osallistuvat toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Leikki

- Leikki on osa jokaista päivää.
- Siinä opetellaan vuorovaikutustaitoja ja se mahdollistaa uusien kaverisuhteiden syntymisen.
- Aikuiset tukevat lasten leikkiä, niin ohjatussa kuin omassa leikissä.
- Opetellaan ratkomaan leikissä syntyviä ristiriitatilanteita.
- Lapsilla on mahdollisuus valita leikkikavereita ja muokata toimintaympäristöä leikkiin sopivaksi.

Oppiva yhteisö

- Koko kaupunki toimii oppimisympäristönä. Hyödynnämme Helsingin tarjoamia retkikohteita.
- Lapset ja aikuiset oppivat mielekkäässä toiminnassa yhdessä tehden.
- Toimintaa suunnitellaan yhdessä molempien ryhmien kanssa huomioiden lapsilta tulevia ajatuksia.
- Esiopetusryhmät toimivat yhdessä päivittäin. Toinen esiopetusryhmä toimii leikkipuisto Soihdun ja Paloheinän ala-asteen yhteydessä.

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

- Tutustumme omaan ja muiden maiden kulttuuriin ja kieleen.
- Tuemme lukemaan oppimista mm. ääniteisiin ja kirjaimiin tutustumalla.
- Luemme lasten kirjoja, jotka tukevat mielikuvituksen, sanavaraston ja rikkaan maailmankuvan syntymistä.

Aikuisen sensitiivinen läsnäolo luo vahvaa pohjaa turvalliselle ilmapiirille. Hyvällä ennakkoinnilla tuemme kaverisuhteiden syntymistä. Tavoitteenamme on, että jokaisella lapsella on kaveri.

Päivittäin harjoitellaan ongelmien ratkaisua yhdessä. Aikuiset auttavat lapsia muistamaan opittuja ratkaisumalleja ristiriitatilanteissa. Keskustelemme näistä asioista myös vanhempien kanssa.

Esiopetuksessa hyödynnetään tunne- ja vuorovaikutustaitoihin pohjautuvaa materiaalia. Tarvittaessa käytetään oppilashuollon palveluita lapsen tai ryhmän tilanteen mukaan.

Uusien kaverisuhteiden syntymiseen auttaa esim. pienryhmätoiminta. Aikuinen on mukana tukemassa leikkien syntymistä ja jatkumista. Tarvittaessa aikuinen ohjaa valitsemaan ystäväparin tai leikkikaverin.

Päiväkotimme käytössä on erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja tukevia materiaaleja, joita ryhmät käyttävät systemaattisesti esim. Molli ja Piki- kirjat, mielenterveystaitoja tukeva Lapsen mieli- materiaali, Askeleittain sekä Pienin askelin.

Yhdessä rakennamme turvallista ja välittävää ilmapiiriä toimikauden alusta asti ryhmissä. Esim. keskustelemme, kuinka jokaisella on hyvä olla sekä laadimme kaverisopimukset lasten kanssa. Korostamme koko päiväkodilla hyvää me- henkeä.

Kannustamme myös vanhempia kaverisuhteiden ylläpitoon. Esim. järjestämme mahdollisuuden yhteystietojen vaihtamiseen kaverilistojen avulla.

Kannustamme hyviin kaveritaitoihin

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatusyksiköissä käynnistetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinta 2020-2021.
- Suunnitelmien laadinta käynnistyy vuoden 2020 loppuun mennessä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen kartoituksella ja siihen osallistuu koko yhteisö.
- Kartoituksesta nostetaan alkuvuoden 2021 aikana esiin 2-4 toimenpidettä, joiden edistämiseksi laaditaan suunnitelma ja aikataulutus. Suunnitelma jaetaan huoltajille tiedoksi.

Toimintakauden tavoitteet

Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet:

1. Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella.

TAE 2020 Digitaalinen ryhmäportfolio käytöön otetaan jokaisessa päiväkodin lapsiryhmässä ja leikkipuistoissa. Portfolio kootaan kaikissa yksiköissä yhtenäiselle verkkoalustalle/digitaaliseen oppimisympäristöön. (syksy 2020)

TAE 2021 Varhaiskasvatuksessa päiväkodin jokaisen lapsiryhmän suunniteltua pedagogista toimintaa arvioidaan yhteisellä arviointimallilla. Yhteinen arviointimalli käytöön otetaan vuoden 2021 aikana.

2. Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

TAE 2021 Jokaisessa lapsiryhmässä toteutetaan ilmiöpohjaisen oppimisen kokonaisuus yhdessä kulttuuri- tai taidetoimijan kanssa. (kevät 2021)

Yksikön toimintakaudelle asettamat tavoitteet:

- Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen harjaannuttaminen ja tukeminen joka ryhmässä. Ryhmässä huolehditaan, että jokaisella lapsella on kaveri.
- Portfolioiden sisällön kehittäminen. Ryhmän ajankohtaiset oppimisen alueet selkeästi esille ja lasten osallisuus portfolioiden tekemiseen sekä arviointiin.

Varhaiskasvatuksessa aloittaminen

- Ryhmän oma kasvatushenkilöstö ottaa yhteyttä perheeseen ja sopii aloitusajankohdan. Tarjoamme mahdollisuuden pehmeään aloitukseen, jossa perhe voi tutustua ryhmän toimintaan, aikuisiin, lapsiin ja talon käytäntöihin.
- Aloituskeskustelu käydään päiväkodilla tai kotona tutustumisjakson aikana tai ennen tutustumisjaksoa, Korona-tilanne huomioiden.

- Henkilökunta yhdessä päiväkodin johtajan kanssa muodostaa ryhmiä vuosittain pedagogisin perustein huomioiden ryhmän dynamiikka, lapsen ikä, kaverisuhteet sekä erityistarpeet.
- Henkilökunta käy siirtokeskustelut, kun lapsi siirtyy päiväkodin sisällä ryhmästä toiseen tai lapsi siirtyy toisesta päiväkodista. Näin toimitaan myös esiopetusikäisten kohdalla.
- Esiopetuspaikka osoitetaan lapselle omalta oppilaaksiotto alueelta. Esiopetus noudattaa samoja toiminta-aikoja kuin perusopetus.

- Syksyllä jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma (= vasu)/lapsen esiopetussuunnitelma(=leops) moniammatillisesti lapsen ryhmän kasvattajien kanssa.
- Keskustelun käy ja kirjaa ryhmän varhaiskasvatuksenopettaja.
- Vasut ja leopsit käydään ja kirjataan syksyn aikana.
- Lapsiryhmillä on omat pedagogiset suunnitelmat.
- Vasuihin ja leopseihin kirjataan lasten vahvuudet ja tarpeet.
- Niiden pohjalta nostetaan tavoitteet ja toimenpiteet ryhmän pedagogiselle toiminnalle.
- Vasut ja leopsit arvioidaan yhdessä vanhempien kanssa.
- Leops (= lapsen esiopetuksen suunnitelma) lähetetään keväällä tulevalle opettajalle kouluun. Siirtokeskustelut käydään ennen koulun aloitusta.

Viestintä ja yhteistyö

Viestintä

- Päivittäiset kohtaamiset perheen kanssa tuonti- ja hakutilanteissa.
- Sähköinen portfolio on ryhmissä käytössä. Portfolio tuo tietoa ryhmän toiminnasta kuvin ja sanoin. Se luo mahdollisuuden käydä vielä kotona läpi viikon tapahtumia yhdessä vanhemman kanssa.
- Johtaja tiedottaa sähköpostilla.
- Tekstiviestillä/puheluilla viestitys esim. perheen poissaolosta.
- Ryhmien ilmoitustauluilla on yleistä ilmoitettavaa (mm. ruokalistat, koronainfo ym).

Dokumentointi ja arviointi

- Sähköinen portfolio avaa ryhmän pedagogista toimintaa ja ryhmän tavoitteita sekä toimii tiedotuskanavana.
- Dokumentoinnissa kuvat tukevat tekstiä.
- Toimintaa arvioidaan lasten kanssa, esim. peukku ylös/alas, tsemppitarrat useissa ryhmissä, keskustelua lasten kanssa.
- Vasu- ja leopskeskustelut sekä -arviointit.
- Esioppilaat osallistetaan arviointiin keskustelun kautta.
- Asiakastytyväisyyskyselyt tehdään vuosittain ja arvioidaan työyhteisössä.

Yhteistyö

- Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja (kveo), Suomi toisena kielenä-opettaja (S2), ovat henkilökunnan toiminnan tukena ja jakavat omaa osaamistaan työhömmme.
- Teemme yhteistyötä tarpeen mukaan fysioterapeuttien, puheterapeuttien ym kanssa.
- Neuvolan kanssa tehdään yhteistyötä neuvola päiväkodissa 3v, Hyve 4v- mallien mukaisesti.
- Osallistumme vaihtelevasti kirjaston, leikkipuisto Soihdun, jäähallin, HOPS:n, suomenladun, Pakilan seurakunnan, Pakilan musiikkiopiston järjestämiin tapahtumiin.
- Opiskelijoiden ja työelämään tutustujien (TET) kanssa tehdään erilaista yhteistyötä.
- Tarjoamme vanhemmille mahdollisuutta osallistua arkeemme esim. juhlien järjestämistä, joogatunti, konsertti, jäähalli-apu, vanhempien ammattien esittely/osaaminen.
- Vanhempaintapaamiset toimikauden alussa.
- Esioppilaan tekevät säännöllistä yhteistyötä Paloheinän koulun kanssa sovittu yhteistoiminta suunnitelman mukaisesti. Yhteistyötä tehdään myös koulupsykologin ja -kuraattorin kanssa.